

KOORGEL EIDE

Uitgave van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond

nummer 27 | december 2019

Zegen door dit heilig kruis,
veld, akker, hof en huis.

INHOUDSOPGAVE:

Prelude.....	1
Van het secretariaat.....	2
Duwen en trekken.....	3
Vanaf de orgelbank.....	6
Dankjeweldag Eindhoven.....	7
Verslag KOA.....	8
Toelichting Muziekbladen.....	10
DO-UT-DES Muziekbladen	
Twee voor twaalf.....	15
5 vragen.....	17
Christus Koning.....	22
Orgelwerken.....	24

OMSLAG:

In de serie veldkruisen van dit jaar een kruisbeeld met de tekst:

**“Zegen door dit heilig
kruis, veld, akker,
hof en huis”**

Meer hebben we toch eigenlijk niet nodig?

REDACTIE:

Ad Voesten
Vic. Drs. E. Smeets
Marian Verstappen (secr.)

E-mail:
koorgeleide@gmail.com

Postadres:
Postbus 470, 6040 AL Roermond

PRELUDE

Alweer is een bewogen jaar bijna voorbij. Sommigen hebben problemen gehad met hun gezondheid, anderen zijn een dierbare verloren. Enkele koren hebben nieuwe leden gekregen, andere koren zijn kleiner geworden. Parochies zijn samengegaan met andere parochies waardoor koren niet meer elke week kunnen zingen.

Ook binnen onze SGV is er veel veranderd. Wij hebben het vertrouwde gebouw aan de Swalmerstraat verlaten en hebben nu een andere locatie binnen de gebouwen van het bisdom.

Hoe de toekomst er voor de kerkmuziek en haar zangers er uit ziet, weten we niet. Onzekerheid biedt ook nieuwe mogelijkheden. Je kunt het beschouwen als nieuwe kansen.

Samenwerken met andere koren kan bijzonder inspirerend zijn als je open staat voor andere liedkeuzes en ontmoeten van andere zangers of zangeressen. De 'Dankjeweldag' in juni belooft een geweldige bijeenkomst te worden met veel ontmoetingen en mooie muziek.

De redactie wenst iedereen een zalig kerstfeest en vooral veel plezier bij het zingen.

Het volgende nummer van Koorgeleide verschijnt eind maart. Kopij kunt u inleveren vóór **25 januari** bij: **koorgeleide@gmail.com** of SGV in het Bisdom Roermond, t.a.v. Koorgeleide, Postbus 470, 6040 AL Roermond.
De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten.

Onderscheidingen voor koor- en zangersjubilea kunnen **minimaal 2 maanden van te voren** worden aangevraagd bij **sgv.onderscheidingen@gmail.com** of per post: SGV in het bisdom Roermond, t.a.v. Jos Sijstermans, postbus 470, 6040 AL Roermond. Het aanvraagformulier kunt u downloaden via de website van de Sint Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond: sgv-roermond.nl

Een actueel adressenbestand is zowel voor u als voor ons van groot belang.

Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan z.s.m. te melden aan **sgv.onderscheidingen@gmail.com** En anders per post: SGV in het bisdom Roermond, t.a.v. Jos Sijstermans, postbus 470, 6040 AL Roermond.

VAN HET SECRETARIAAT

Misschien herkent u de ruimte? De laatste jaren stond het vol. Erg vol! Jarenlang diende de 'tekenkamer' of 'kleine zaal' (als je Swalmerstraat 100 onder de poort binnenrijdt, links) als werkruimte van de Dienst Liturgie en Kerkmuziek en van de NSGV. Het bisdom zou graag aan de panden aan de Neerstraat een nieuwe bestemming geven en het Missieburo heeft gevraagd of er gebruik gemaakt kon worden van deze ruimte. Voor de SGV en de DLKM zou dan de tweede verdieping van het hoofdgebouw ter beschikking komen. Een en ander is inmiddels gebeurd. Met veel dank aan de vrijwilligers is heel stevig opruiming gehouden en veel in- en natuurlijk weer uitgepakt. Natuurlijk blijven emailadressen en telefoonnummer hetzelfde.

Half oktober bereikte ons het nieuws dat veel vaste medewerkers van het bisdom hun baan moesten opgeven vanwege een ingrijpende bezuiniging. Begrijpelijk, maar spijtig voor velen van hen, zeker als het gaat om mensen die jarenlang aan het bisdom verbonden zijn geweest. De SGV draait als zodanig volledig op vrijwilligers, maar leunde ook voor bepaalde diensten tegen het bisdom aan. Het een en ander betekent dus ook dat er een groter beroep wordt gedaan op bestuur en vaste vrijwilligers, wellicht. Desalniettemin gaat de SGV met vertrouwen de toekomst tegemoet!

DUWEN & TREKKEN

Wie heeft er nog Laus Deo's?

Een collega belde in wanhopige staat op of ik nog Laus Deo's had. Had ik. Wat heb ik niet, viel me op met verhuizen. Nog niet zo extreem veel als onze voorgangers in het SGV-gebouw in Roermond hebben gemeend te moeten verzamelen in de voorbije veertig jaar – als je dat staat uit te zoeken en op te ruimen en weg te gooien dan hoop je dat God alsnog straft zoals dat te pas en te onpas geroepen werd in de tijd dat het verzamelen begon; verhuizers en de oud-papierboeren kraamden allemaal bij het aanschouwen ervan eerst maar eens uit 'auw mök' of een variant daarvan - maar goed, ik had zelf ook veel. En ja hoor, ook ergens een doos Laus Deo's. Iemand had die ooit afgegeven, ik had ze begraven op de zolder en nu mochten ze tot nieuw leven afdalen.

Maar ja, voor je zo'n doos zomaar meegeeft, moet je ze toch even nakijken. Service van de zaak, of er geen muizen in zijn gaan huizen – zo'n dikke groene Jaap is voor een muis natuurlijk ook een droomhuisje - en of er geen aanstootgevende dan wel belastende dingen in staan. Natuurlijk niet in de tekst, want 'die komt van het Bisdom Roermond en

is dus goed' – ik citeer hier letterlijk een van de Nederlandse bisschoppen, niet zijnde die van Roermond zelf en dus objectief - maar je weet niet wat de collega's er allemaal in hebben laten bijplakken of inleggen.

Dat bleek mee te vallen, maar de bundels bleken wel vol te zitten met briefjes en

prentjes. In veel Laus Deo's in menige parochiekerk zitten de prentjes van het Bisdom, van de nieuwe heiligen. Dat zijn er inmiddels bijna evenveel als pagina's. Mocht Laus Deo ooit opnieuw uitgegeven worden moet die dus aanmerkelijk dikker worden, anders is er straks weer geen plaats meer. Maar dit waren ook andere. En veel briefjes. Heel, heel veel briefjes. Zoveel dat ik de bundels ervan verdenk uit een opgedoekt zusterklooster te komen. Als u ooit in een vrouwenklooster bent geweest, dan weet u dat de zusters daar een uitgesproken spiritualiteit voor hebben: op elke deur, klink, raam en slot hangt wel een briefje. Dit raam nooit openen. Tocht. Deur voorzichtig sluiten. Pas op, trapje. Vloer kraakt en piept. Loop langs de zijkant. Maar niet te veel want dan stoort u de andere retraitanten. Toilet niet gebruiken voor 6 uur of na 21 uur. Ook niet tijdens en rond de gebedstijden. Gelieve dit en alsjeblieft dat. Licht uit als u de kamer verlaat. Sleutel niet vergeten af te geven. Lakens en slopen bij vertrek neerleggen op de derde verdieping, vierde deur rechts en dan links in de hoek. Links, niet rechts. Vergeet u ook hier niet

het licht uit te doen bij vertrek en de deur te sluiten. Maar let op dat de deur niet dichtslaat! Hulp bij de afwas is gewenst: u vindt de uitgebreide handleiding in de la. La niet te hard opentrekken, handvat laat los. Doe de la voorzichtig dicht, het kan de bezoekers van de leeszaal storen twee verdiepingen lager. Gebruikte theedoeken op het rekje. Bovenaan beginnen, anderen willen ook hun theedoek op kunnen hangen. Alle boeken voor de gebedstijden vindt u in de boekenkast. Roosters, schema's, grafieken, overzichten en tabellen voor de juiste bladzijden vindt u aangeven op de mededelingenborden in de hal. Eventuele wijzigingen deelt de gastenzuster u mee. Gelieve u daartoe drie minuten na de tweede bel te vervoegen in de hal. Mocht de gastenzuster u vergeten zijn, dan kunt u haar bereiken via de portier. Mocht de portier er niet zijn, dan vragen bij de gastenzuster. Maar zowel in de hal als bij de portier de poort niet onnodig open laten staan, noch hard dichttrekken, maar wel zorgen dat de deur goed in het slot valt. Denkt u aan de verwarming? Ja zuster, nee zuster.

Zo'n briefjes waren het niet, in die doos Laus Deo's. Maar het vele Duits en de Liedzettels deden toch vermoeden dat er ergens zusters aan te pas waren gekomen. Enfin, na de bundels een voor een tot de oertekst te hebben teruggebracht, heb ik de gekuiste doos met een gerust hart en idem geweten aan de smachtende collega mee kunnen meegeven. Zijn vraag natuurlijk weer: of er ooit een herdruk van Laus Deo komt...?

Als je ziet wat er in de huidige Laus Deo's allemaal op-, in- en bijgeplakt is, denk ik dat we beter groene plastic zakken (afbreekbaar natuurlijk) kunnen laten bedrukken met

Laus Deo er op, zodat elke parochie zijn eigen bundel kan samenstellen. Dan neem je gewoon een zak mee naar je plaats en daar zit dan alles in.

Of er ooit een nieuwe bundel komt? Ik hoop het niet. Enerzijds. Druktechnieken zijn tegenwoordig dusdanig professioneel dat je ouderwets drukwerk niet meer nodig hebt. Een beetje handigheid met Word is voldoende. Nog los van de vraag of het digitale tijdperk drukwerk überhaupt niet overbodig maakt. Bovendien zijn er genoeg parochies waar levendig liturgie gevierd wordt. En dan ben je toch blij dat je ook buiten het voorgedrukte kunt zingen. Het hele Lourdesrepertoire en vele nieuwe psalmzettingen vind je in geeneen bundel en zijn dusdanig in beweging dat een bundel per definitie al gedateerd is op het moment van verschijnen. Anderzijds: zonder een standaardbundel komen veel parochies ook niet vooruit als het gaat om gepaste liturgische muziek. Tenminste als ik het zo hoor om me heen...? 'Kenne we nie' en 'Zinge ze nie' is op veel plekken aan de orde van de dag waardoor we standaardrepertoire gewoon missen. Of je moet elke week de ene keer 'Heel de aarde' en de andere keer 'Zingt voor de Heer van liefde en trouw' zingen en dat zo laten. Gebeurt!

In Waubach heb ik geleerd dat je wel degelijk een vuistdikke bundel in een aantal jaren tijd gezongen krijgt en nog wel met een volle kerk. Stug volhouden en gewoon doorzingen (bij twijfel hard zingen) en zorgen voor een goed kerkmuzikaal personeel. Bezuinig die dus niet meteen weg, je hebt ze nodig! Waar bij 'goed' voor mij tweeledig is: kwalitatief, maar ook met een juist hart en groot gevoel voor wat er liturgisch toe doet. En dat is breder van 'Ach, we zingen dat dan nog maar weer eens, want dat zingt zo graag'.

Als niet-non word je tureluurs van al die briefjes. Maar ja, van binnenuit snap je de grote zorg wel. Ze willen het zo goed mogelijk doen. Laat dat dan ook maar gelden voor de wijze waarop we de liturgie verzorgen!

Ik heb zelf nog ergens een oude rode Laus Deo waarin inderdaad bijna evenveel muziek zit bijgeplakt als dat er oorspronkelijke pagina's zijn. Ik denk met grote dankbaarheid aan de tijd dat we dat allemaal (in dubbele betekenis) maar dan ook allemaal in de Mis gezongen hebben! Beter gezegd: we zongen de Mis! Doen we nu nog steeds trouwens. En graag.

Ed Smeets

VANAF DE ORGELBANK

Een paar maanden geleden zat ik achter het orgel tijdens een uitvaartdienst in de parochie waar ik werk. De basiliek is fysiek verbonden met het naastgelegen prachtige oude kloostergebouw waar ook een erg mooie ommuurde kloostertuin bij hoort.

In de stilte van de viering hoorde ik plots een vreemde vogel luid piepen en krassen. Nu zijn er wel vaker vreemde vogels in en rond de kerk te vinden maar deze kende ik nog niet. Het beest maakte erg veel lawaai en leek ook geen inheemse gast te zijn. De eerste verklaring die in mij opkwam was dat ze in het klooster vast een klooster papagaai hadden aangeschaft. Misschien in de tuin in een kooi en het beest had het waarschijnlijk zo naar zijn zin dat hij of zij dat luidkeels deed verkondigen. Ik dacht nog. Dat is niet zo handig tijdens een uitvaart. Alhoewel ik in mijn vroegere werkplek regelmatig de vogeltjesgeluiden cd te horen kreeg tijdens de uitvaarten. U kent het vast. De cd met muziek en vogelgeluiden met af en toe de koekoek ertussen. Alsof de overledene zich nog even vanuit het hiernamaals wil laten horen...

Maar even terug naar de klooster papagaai. Toen ik weer thuis was en een paar dagen later buiten in de tuin bezig was hoorde ik vanuit de bedrijfs-appelboomgaard, die achter ons huis ligt, in een keer diezelfde papagaai spektakelen. Ik was stomverbaasd maar gelukkig viel direct

daarna bij mij het kwartje.

Het klooster en de basiliek zijn met elkaar verbonden via een overdekte boog. In de boogconstructie wil de heilige Geest in de vorm van een duif in grote getalen op de gelovigen neerdalen. Op de grond rondom de ingang van de kerk zijn daar duidelijke sporen van te zien. Slimme mensen hadden bedacht dat deze vliegende en nestelende onverlaten weg te krijgen zijn door een cd af te spelen met vogelgeluiden van de natuurlijke vijanden van een duif. De roofvogel. Weg kleurrijk beeld van mijn klooster

papagaai! Ook de appelboer achter mijn huis gebruikt deze tactiek. En vooral dezelfde cd.

En zodoende hoor ik in het duivenbroedseizoen (Mooi scrabblewoord) niet alleen thuis maar ook op het

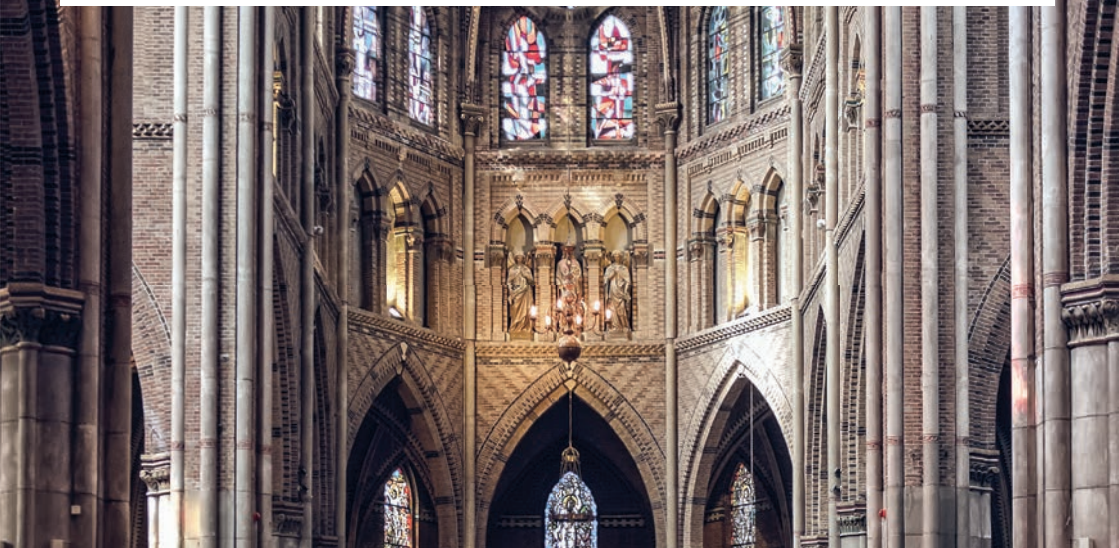
werk om de paar minuten het piepen, krassen, fluiten en roepen van een buizerd, valk of ander gevleugeld roofdier. Toch jammer. Een klooster papagaai op een stokje leek me een veel leuker idee.

Ik kan me best voorstellen dat we Lorre kerklieden kunnen aanleren en het beest had ook best duiven kunnen verjagen door een buizerd te imiteren. In noodgevallen kunnen we hem zelfs in de kerk gebruiken tijdens de uitvaarten om op het juiste moment "koekoek" te zeggen.

Ad Voesten

VOORAANKONDIGING

VAN EEN ZEER BIJZONDERE KERKMUZIKALE DAG

Zaterdag 27 juni 2020 is een dag die wij als Limburgse koorzangers beslist vrij moeten gaan houden. Dan vindt voor de eerste keer een uniek kerkmuzikaal evenement plaats. In gezamenlijkheid georganiseerd met de zusterorganisaties van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond, in het bisdom 's-Hertogenbosch en het bisdom Breda.

Dit gebeuren vindt plaats in de indrukwekkende **Sint Catharina kerk in Eindhoven**.
(Uitstekend bereikbaar met het openbaar vervoer)

Het belooft een prachtig dagprogramma te worden Met een verrassende inhoud. Zeker de moeite waard om volgend jaar uw vakantie daaromheen te plannen.

Ons bisdom vraagt een twintigtal zangers en zangeressen om deel te nemen aan het projectkoor dat op deze dag samengevoegd gaat worden tot één groot als muzikale motor van de dag. Onder zeer professionele en inspirerende leiding wordt deze dag muziek gemaakt. En er is nog veel meer te beleven waarover later meer.

Reserveer alvast de datum **zaterdag 27 juni 2020** en geef u alvast op voor het projectkoor. Dat kan via secretariaat@sgv-roermond.nl (Naam, email , en vooral stemsoort zijn van belang). Wees er snel bij en geef u op.

KORENONTMOETINGSAVOND 2019

KOORKRING ECHT

Op vrijdag 11 oktober jl. vond in de kerk van de H. Gertrudis te Maasbracht de jaarlijkse korenavond van de Koorkring Echt plaats. Sinds enkele jaren wordt deze avond niet meer aangeduid als KIA, maar als KOA. Dit tot tevredenheid van de deelnemende koren. De liedkeuze was niet onderhevig aan een opgelegd thema. Wel waren door het bestuur drie samenzangliederen gekozen rond het thema Allerzielen/uitvaart-liturgie. Zo werd uit de studiemap In Paradisum van de SGV het lied "Die ons in 't hart geschreven staan" als openingszang gekozen.

Aan de avond werd deelgenomen door acht koren. Aan het begin van de avond sprak voorzitter pastoor L. Creemers een openingswoord. Daarin bracht hij ter sprake de bevoorrechte plaats van koren in de liturgie. Dit voorkomt echter niet, dat koren het moeilijk hebben nieuwe leden te werven. Des te meer reden is er om dankbaar te zijn,

dat de koren er zijn en te bedenken hoe mooi het is samen de eucharistie te vieren. Daarnaast wordt er mooi gezongen en is een koor er ook voor de gezelligheid onder de leden. Naast inspanning om de gezangen goed te brengen, is er ontspanning. Aldus de voorzitter.

Na dit openingswoord was het tijd voor de koren. Het werd een zeer gevarieerde avond. Niet alleen door de programmakeuze, variërend van gregoriaans tot liederen in diverse talen en meerstemmigheid. Er waren koren, die hun bijdrage alleen verzorgden, terwijl andere daarnaast ook samenwerkingsverbanden waren aangegaan.

Als tussensamenzang was gekozen voor het lied "Wij zoeken hier uw aangezicht". Daarbij werd afwisseling gecreëerd door een afwisselende verdeling in algehele samenzang, zang door enkel de dames, zang door enkel de heren en meerstemmigheid door één koor. Zoals altijd zorgde ook nu de actieve deelname door alle zangers en zangeressen samen voor een kippenvelmoment.

Als slotsamen-
zang
was ge-
kozen het
lied "Grote
God, wij
loven U".
Vicaris
Smeets,
voorzitter
van de
SGV in het
bisdom
Roer-
mond en
vicaris

voor liturgie en kerkmuziek sprak aansluitend het slotwoord.

De vicaris sprak een woord van dank uit aan alle koren voor hun bijdrage aan de KOA. Daar voegde hij nog aan toe, dat hij dat hij deze dank ook namens de bisschop overbracht. De bisschop waardeerde ook de trouw van de koren aan de parochiekerk.

De vicaris zei zeer aangenaam verrast te

was, dat men al lang actief was in de kerkzang. Door de betrokkenheid bleek, dat men wist wat men zong.

Na afloop van het zanggedeelte was er nog het ontspannende deel van de avond in de vorm van een gezellige nazit met koffie en cake.

Jan van Erdewijk

zijn door de brede repertoirekeuze. Daarbij ook nog gezongen, die men niet iedere week hoort. Tot slot merkte de vicaris op, dat het hoorbaar

TOELICHTING DO-UT-DES MUZIEKBLADEN

Onder deze naam biedt de Sint-Gregoriusvereniging de kerkkoren en kerkmusici van de parochies in het bisdom Roermond nieuwe composities aan.

De naam is enerzijds muzikaal, anderzijds vormt zij een latijnse zin. Vertaald luidt deze: "ik geef opdat jij zult geven".

Getransponeerd naar onze intentie betekent dit zoveel als: wij als diocesane SGV

bieden U deze muziekbladen aan opdat U er gebruik van zult maken en dit wellicht zult honoreren met een bijdrage ter bestrijding van de onkosten.

U mag de koorcomposities legaal kopiëren en vergroten.

Wij zouden het fijn vinden als u ons hiervan op de hoogte stelt.

In de winter van 2017-2018 schreef ik zes korte koorwerkjes, waarvan er hier drie afgedrukt zijn:

- De driestemmige canonische zetting van ***“O Heiland, open wijd de poort”*** is ontstaan uit de improvisatiepraktijk. Ik merkte dat ik als organist bij het begeleiden van dit bekende adventslied de neiging had het thema in het pedaal als canon te gebruiken. Deze koorzetting is dus in feite een uitgewerkte versie van de geïmproviseerde orgelbegeleiding. Het verdient aanbeveling om eerst de canon tussen sopraan en herenstemmen goed in te studeren, zodat deze ritmisch feilloos en zonder haperingen klinkt. Dan pas de middenstem toevoegen.
- Eveneens driestemmig is de a-capella zetting van het ***Marialied “Rosa Vernans”***. Hier is het van belang om de muziek vloeiend, “in modo gregoriano” te laten klinken, met aandacht voor de dynamische contrasten.
De tekst is een lofzang op de mystieke roos Maria, met in het derde couplet een verwijzing naar het kind Jezus als verlosser van de wereld. Het lied is geschikt voor algemene Mariafeesten, maar door het smekende karakter (“ora pro nobis Dominum”) en de aankondiging van de geboorte van Christus ook zeer goed als Adventslied te gebruiken.
- ***“Deo Gratias”*** (vierstemmig) is bedoeld als een korte, feestelijke acclamatie na de zegen, zoals in de oosterse kerken gebruikelijk is. Ook hier geldt: eerst de stemmen individueel en in combinatie goed instuderen, zodat de zangers absolute zekerheid hebben over de melodie en zich niet laten afleiden door de kleurrijke, soms onverwachte harmonieën. Uiteraard kan het orgel desgewenst krachtige ondersteuning geven.

In de wintermaanden van 2016 componeerde ik een zestal eenvoudige “Pastorellen für die Weihnachtszeit” voor orgel, geïnspireerd door de gelijknamige stukjes van de barokcomponist Valentin Rathgeber. In elk van de zes werken is een bekend Duits kerstlied verwerkt. Het tweede stukje, “Sei uns willkommen, Herre Christ”, is in de stijl van een barokke koraalprelude, met voorimitaties voor elke thema-inzet. De cantus firmus in de linkerhand wordt op een afzonderlijk klavier gespeeld. De muziek moet uiterst ingetogen worden voorgedragen, met gedempte, strijkende registers, zodat de dissonanten nooit de kans krijgen om zich scherp aan het oor op te dringen. De pianissimo-stemmen dienen als een vage, mystieke achtergrond voor de koraalmelodie, die als een heldere, zachte stem uit de verte klinkt.

Rob Peters

De complete bundel en nog veel meer orgel- en koormuziek is voor niet-commercieel gebruik gratis te downloaden. Zie mijn pagina op IMSLP: https://imslp.org/wiki/Category:Peters,_Rob

DO-UT-DES MUZIEKBLADEN

O Heiland, open wijd de poort

canon voor SAB koor a capella

Rob Peters, op. 180/1

1.O Hei - land, o - pen wijd de poort en daal om-laag, Gods
 2.Be - sproei ons hart, zo dor en droog, metdauw en re - gen
 3.O mor - gen-stond, zo lang ver - beid, O zon van al - ge -

1.O Hei - land, o - pen wijd de poort en daal om-laag, Gods
 2.Be - sproei ons hart, zo dor en droog, metdauw en re - gen
 3.O mor - gen-stond, zo lang ver-beid, O zon van al - ge -

1.O Hei - land, o - pen wijd de poort en daal om -
 2.Be-sproei ons hart, zo dor en droog, metdauw en
 3.O mor - gen - stond, zo lang ver - beid, O zon van

eeu - wig Woord, die al - ler men - sen red - der zijt,
 van om - hoog. Gij zijt het zacht, oot - moe - dig Lam,
 rech - tig - heid, de dag breekt aan, de nacht is om:

eeu - wig Woord, die al - ler men - sen red - der zijt, zo
 van om - hoog. Gij zijt het zacht, oot - moe - dig Lam, Gij
 rech - tig - heid, de dag breekt aan, de nacht is om: wij

laag, Gods eeu-wig Woord, die al - ler men - sen red - der
 re - gen van om - hoog. Gij zijt het zacht, oot-moe - dig
 al - ge - rech - tig - heid, de dag breekt aan, de nacht is

zo lang voor - zegd, zo lang ver - beid.
 Gij zijt de Leeuw uit Ju - da's stam.
 wij wach - ten, kom, Heer Je - zus, kom.

lang voor - zegd, zo lang ver - beid.
 zijt de Leeuw uit Ju - da's stam.
 wach - ten, kom, Heer Je - zus, kom.

zijt, zo lang voor - zegd, zo lang ver - beid.
 Lam, Gij zijt de Leeuw uit Ju - da's stam.
 om: wij wach - ten, kom, Heer Je - zus, kom.

XII 197

Rosa Vernans

SAB choir a capella

andante espressivo

Rob Peters, op. 180/4

f

1. Al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu -
 2. Al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu -
 3. Al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu -

p

ia. Ro - sa ver - nans ca - ri - ta - tis, li - li - um vir - gi - ni -
 ia. Gem - ma lu - cens pu - ri - ta - tis, lu - mi - ne di - vi - ni -
 ia. Cu - ius par - tus sin - gu - la - ris, vin - cu - la mor - ta - li -

mf

ta - tis, stel - la ful - gens, Ma - ri - a, vas san - cti -
 ta - tis, no - bis ad - sis, Ma - ri - a, thus sua - vi -
 ta - tis, no - bis scin - dit, Ma - ri - a, lux li - ber -

f

ta - tis, o - ra pro no - bis Do - mi - num.
 ta - tis, o - ra pro no - bis Do - mi - num.
 ta - tis, o - ra pro no - bis Do - mi - num.

II 2018

Deo Gratias

SATB choir a capella

maestoso *f*

Rob Peters, op. 180/6

De - o gra - ti - as, al - le - lu - ia,

De - o gra - ti - as, al - le - lu - ia,

De - o gra - ti - as, al - le - lu - ia, al - le -

De - o gra - ti - as, al - le - lu - ia,

al - le - lu - ia, al - le - lu - ia.

al - le - lu - ia, al - le - lu - ia.

lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia.

al - le - lu - ia, al - le - lu - ia.

De - o gra - ti - as, al - le - lu - ia.

De - o gra - ti - as, al - le - lu - ia.

De - o gra - ti - as, al - le - lu - ia.

De - o gra - ti - as, al - le - lu - ia.

Il 2018

Pastorelle II

Sei uns willkommen, Herre Christ

lento mistico

Rob Peters, op. 174/2

The musical score for "Pastorelle II" is written for piano. It consists of five systems, each with three staves. The first two staves of each system form a grand staff (treble and bass clef), and the third staff is a separate bass line. The tempo is marked "lento mistico". The key signature is G major (one sharp). The dynamics are marked "pp" (pianissimo) and "p" (piano). The music features a mix of eighth, quarter, and half notes, with some chords and arpeggios. The score is in 4/4 time.

TWEE voor TWAALF

Nee, dit is geen spelletje, maar bloedserieus. De situatie in de meeste kerken is zorgwekkend en als er niets gebeurt sterven zowel de koorzangers als de kerkgangers uit...

Onze pastoor vierde in september zijn 60-jarig priesterschap. "Onze" betekent dat twee parochies in aanmerking kwamen voor de feestelijkheden. En voordat er getouwtrek zou komen waar de jubileum mis zou plaatsvinden was de pastoor ons voor: hij nodigde alle koren uit om gezamenlijk de Mis te vieren in één van de parochies. De andere mocht de receptie organiseren een dag eerder.

Inhoudelijk was het niet gemakkelijk om 5 verschillende koren (2 kerkkoren; 2 kinderkoortjes en een profaan koor) op één golfengte te krijgen. Gelukkig hadden de kerkkoren een Mis in het repertoire die beide koren konden zingen: de bekende "*Messe brève*" van *Charles Gounod*. De andere koren

konden de wisselende gezangen invullen. De slotzang zongen we allemaal gezamenlijk, inclusief de kerkgangers: "*U zij de glorie*", zowel eenstemmig als vierstemmig.

Het was wat wringen op het oksaal met de beide kerkkoren, maar het mengde wonderwel, zowel letterlijk als figuurlijk. Buiten werd de pastoor met zijn familie opgewacht door schutterijen en harmonie, die natuurlijk een "serenaadje" gaf. Kortom: "onze" pastoor was in zijn nopjes en merkte nog op, dat het samenzingen van de koren hem het meeste deugd had gedaan.

In mei vond er in het dekenaat Thorn een clusterviering plaats, waaraan een aantal (kleine) kerkkoren deelnamen. Met een van te voren ingestudeerd gezamenlijk repertoi-

re werd, na een korte instructie, waarbij nog even de puntjes op de i gezet werden, de Mis muzikaal omlijst. De dirigenten wisselden elkaar af, waarbij van enige concurrentie totaal geen sprake was. Ook de nabespreking met vertegenwoordigers van de koren en de dirigenten verliep in een bijzonder constructieve sfeer. Het begrip "clusterviering" is hier al jaren een geveugeld woord.

Het probleem dat echter in de aanhef van dit artikel geschetst wordt, is natuurlijk niet nieuw, maar wordt steeds urgenter: vergrijzing begint inmiddels al te lijken op uitsterven, letterlijk en figuurlijk. Een parallel lopend probleem is dat de kerkgangers eveneens te maken hebben met vergrijzing en de nodige sterfgevallen. Er staan soms meer koorleden boven op het oksaal, dan er mensen beneden in de kerk zitten!

Wat is de oplossing? Als ik die eens wist...

1. Sluit kerken en doek koren op. Maar schaf in dat geval maar de hele katholieke kerk af. Want die paar oude gelovigen en zangers gaan niet naar een andere kerk of dorp. En realiseer je wat je zangers afneemt als ze niet meer kunnen zingen!
2. Iedere zaterdag en/of zondag in een andere kerk binnen het dekenaat. Dit gebeurt al op verschillende plaatsen, aangezien de pastoor meerdere parochies onder zijn hoede heeft.
3. De kleine koortjes "reizen" met de pastoor mee en vormen mini-clusterkoren. Het repertoire dient natuurlijk goed afgestemd te worden. De repetities blijven in de eigen oefenruimte onder leiding van de eigen dirigent.

4. Vorm voor begrafenissen e.d. onafhankelijke koren, waarbij ook geput kan worden uit zangers van profane koren, die vaak jonger zijn. Hierdoor zijn de kleine, zieltogende kerkkoortjes minder kwetsbaar.
5. Misschien hebt u als lezer nog andere ideeën. Die zijn zeer welkom. Stuur ze door naar het secretariaat van de SGV.

Het is 2 voor 12.

Onze taak op lange termijn is duidelijk en verre van gemakkelijk:

1. Via het onderwijs kinderen weer aan het zingen krijgen en middels kindvriendelijke diensten het zingen in de kerk aantrekkelijk maken.
2. Door meerdere evenementen te organiseren binnen het dekenaat koorclustering te bevorderen, bijvoorbeeld 1x per kwartaal. Dit vergt nauwkeurige organisatie, waardoor de koorkring weer een constructieve taak krijgt.
3. Het veelal 4-stemmige repertoire aanpassen aan de eigen bezetting: van 4-stemmig naar 3-stemmig of 2-stemmig. Dit moet vakmatig gebeuren, waarbij dirigenten naast het dirigeren een ander aspect moeten (leren) beheersen.

Hoe het niet moet.

Ik vernam dat de dames van een koor beneden moesten staan, omdat sommigen met de rolator niet meer op het oksaal konden komen. De mannen bleven echter boven, omdat sommigen het vertikten om beneden te gaan staan (vóór het volk). Dus een splijting binnen het toch al zo kwetsbare koor!

Annie Jansen

CHRISTUS KONING

In het laatste weekend van oktober zetten we de klok weer op wintertijd. Daarmee komt de herfst niet alleen in de natuur in zicht, maar ook in de liturgie. Het is voor mij een tijd die uitnodigt om na te denken over de eindigheid van dit aardse leven, maar ook een tijd die me laat uitkijken naar het moment dat Christus uit de hemel zal terugkomen om voorgoed het beloofde Messiaanse Rijk te vestigen. En daarmee valt mijn oog op het feest van 'Christus Koning van het Heelal' (*Dominus Noster Iesus Christus Universorum Rex*). Tegenwoordig wordt dit hoogfeest eind november gevierd, op de 34e zondag door het jaar en tevens de laatste zondag van het liturgisch jaar.

In het *invitatorium* (uitnodigingsgebed) van de metten wordt Christus vaak als Koning begroet, zowel in het tijdeigen als op heiligenfeesten. In de hymnen en zelfs in heel het officie van de advent, kersttijd, passie- en Paastijd worden de eigenschappen van zijn koningschap bezongen, dat zo in het kerkelijk jaar geleidelijk wordt uitgebouwd. Dit alles komt aan de orde in de diverse psalmen die in het officie worden gezongen. Vooral Epifanie, Palmzondag en Hemelvaart zijn echte Christus Koning feesten. Het Koningschap van Christus overheerst dus in de liturgie.

Toch oordeelde Paus Leo XIII het in 1899 nuttig, om tegen een steeds drierster optredende maatschappij, alle christenen en zelfs heel het mensdom toe te wijden aan het H. Hart, op grond van Christus' universele koningschap. Hierop beriep Paus Pius XI zich, toen hij door zijn encycliek '*Quas primas*' in 1925 een speciaal feest van Christus Koning instelde, dat tevens diende als getuigenis tegen de moderne goddeloosheid. Na de Eerste Wereldoorlog, waarin door heerszucht van machthebbers miljoenen slachtoffers vielen, kwamen het communisme en kapitalisme op. De mensen begonnen zich steeds machtiger te voelen

en hadden moeite om een God boven zich te erkennen. Voor de Kerk was dit aanleiding om de mensen te proberen te herijken, opnieuw af te stemmen op wat werkelijk van waarde is. In de manier waarop de Kerk dit deed, met een encycliek en een uitbundig gevierd nieuw kerkelijk feest, toonde zij zich een kind van haar tijd. Het feest van Christus Koning heeft een diepe sociale weerslag gehad, vooral in de jeugdbewegingen. Maar ook bij volwassenen maakte Christus Koning diepe indruk, een mooi voorbeeld hiervan vinden we naast de kerk in Posterholt. Daar hebben mijnwerkers in 1934 een Heilig Hartbeeld aan de parochie geschonken. Het beeld toont Christus als Koning van het heelal, zittend op een troon. Christus draagt een kroon en is omhangen met een pallium en mantel. Op zijn borst is het Heilig Hart zichtbaar. Met de liturgievernieuwing van het Tweede Vaticaans Concilie werd het feest van Christus Koning verplaatst van oktober naar de laatste zondag van het kerkelijk jaar en daarmee kreeg het een ander accent. Die zondag is immers ook de laatste zondag vóór de Advent. De Advent is geen tijd van uitbundig feestvieren, maar een tijd van verwachting, van inkeer. Met Kerstmis gedenken we dat onze Verlosser in een stal

geboren werd, en tegelijkertijd zal Hij 'Koning van het Heelal' genoemd worden. Zo'n bijzondere gebeurtenis vraagt om geestelijke voorbereiding, vraagt om waakzaam te zijn en na te denken over wat dat koningschap van Christus eigenlijk inhoudt.

Niet alleen in de officiële psalmen staat God als Koning centraal. In de joodse traditie wordt dagelijks bij iedere zegenspreuk het Koningschap van God genoemd. Vrome joden spreken dagelijks vele malen een zegen uit. Als zij brood eten bidden zij: *'Gezegend zijt Gij, Heer onze God, Koning van de wereld die het brood uit de aarde doet voortkomen'*. Ook Jezus stond in die traditie, bij het Laatste Avondmaal lezen we in het evangelie van Mattheus (hoofdstuk 26, vers 26): *"Onder de maaltijd nam Jezus brood, sprak de zegen uit, brak het....."*

In de teksten van de gregoriaanse gezangen van Christus Koning wordt steeds Zijn Koningschap bevestigd en bezongen. Om de teksten van dit nieuwe feest op toon te zetten werden oude melodieën gebruikt: *Dum sanctificatus* (GR 249), *Omnes de Saba* (GR 57), *All. Christus resurgens* (GR 226), *Tui sunt* (GR 49)+*Laetentur* (GR 44), *Ecce Dominus* (GR 26).

De introïtus van Christus Koning, *Dignus est Agnus* (GR 388), verbindt de tekst van de antifoon (Apocalyps) met psalm 72 (71). De Apocalyps of Openbaring van Johannes is geen gemakkelijk boek, het is een literatuur waarmee wij, moderne lezers, niet vertrouwd zijn. In visionaire beelden krijgen we een inzicht op de eindtijd en wordt ons een nieuwe hemel en aarde in het vooruitzicht gesteld. In het najaar, op de laatste zondagen van het kerkelijk jaar, biedt de kerk ons in de liturgische vieringen apocalyptische lezingen aan.

November, beginnend met Allerheiligen en Allerzielen, nodigt ons uit over leven en dood na te denken en over het 'einde' en het 'oordeel' dat daarmee verbonden is. Die teksten willen onze blik niet alleen op 'eindig' en 'oneindig' zetten. Apocalyptische teksten zeggen soms meer over de 'tegenwoordige tijd' waarin ze ontstonden, dan over de toekomst. Ze willen bemoediging en troost bieden aan mensen die te lijden hebben onder vervolgingen. In psalm 72

Vanuit dit grandioze perspectief, dat God alles nieuw maakt, ziet de hele geschiedenis er anders uit, het grote doel van alles komt in zicht.

Het graduele *Dominabitur* (GR 389) is ook genomen uit psalm 72, een psalm waarbij het moeilijk is om niet aan Christus Koning te denken. Toch kun je de psalm ook anders lezen, er in zien dat de psalm gaat over een gewone koning, een gezagsdrager zoals er velen zijn in stad en land.

mag de koning recht spreken in naam van God en in zijn naam recht doen aan mensen die niet tot hun recht gekomen zijn. Het ambt van de koning verwijst op symbolische wijze naar de grote Koning die niet alleen in Israël, maar over de hele wereld recht en vrede brengen zal. Vertalers van het Oude Testament herkennen in deze psalm het beeld van de Messias, die de aarde zal transformeren tot een paradijs. Iets dergelijks zien we ook in de apocalyps, daar wordt de mensheid door God toegezegd dat Hij alles nieuw zal maken.

Net zoals destijds zijn in onze tijd dictatoriale regimes niet uit op vrede en recht, op bevrijding en bescherming van kleinen en weerlozen, maar op onderdrukking en uitzuiging, op winstbejag. Daarmee wordt dit gebed actueel en vraagt het om aandacht. Het gebed geeft perspectief aan onze inspanningen om een nieuwe wereld mogelijk te maken.

De tekst van het Alleluia *Potestas eius* (GR 389) komt uit het boek Daniël. Daniël droomt en kijkt in de toekomst. In niet altijd even toegan-

kelijke beelden wordt de ondergang van de heersende machten geschilderd, alleen het Koninkrijk van God blijft bestaan.

De apocalyptische beelden van Daniël willen gelovigen die in de verdrukking zijn hoop geven en bemoedigen. De toekomst is niet aan de goddelozen, de toekomst is aan God en de zijnen.

Psalm 2, een koningspsalm die we ook zingen in de introïtus van de Nachtmis, is de voedingsbodem voor het offertorium *Postula a me* (GR 390). In de ogen van mensen zijn de groten der aarde soms zeer indrukwekkend, maar in Gods ogen zijn ze belachelijk: vers 4 beschrijft: *Die troont in de hemel, hij lacht; hij, de Heer, maakt hen tot spot.*

Sinds de 8^e eeuw vóór onze jaartelling droegen koningen in het Midden-Oosten ijzeren scepters. Deze werden ook gebruikt bij de ritus van het verbrijzelen van een stuk aardewerk waarop de namen van hun vijanden waren gegrift, een stuk magie dat vaak zonder resultaat bleef! Maar de Messiaanse Koning overwint met Pasen zelfs de 'laatste vijand', de dood.

Tot slot nog iets over de communio van dit hoogfeest, *Sede-bit Dominus Rex in aeternum* (GR 391), een tekst genomen uit psalm 29 (28).

Tegenwoordig krijgen wij, mensen van nu, meer oog voor de natuur, daardoor hebben we iets gemeen met de oude Israëlieten, daardoor kunnen we de stemming van deze psalm beter aanvoelen. Maar er is ook een verschil, vroeger werden mensen door een gevoel van overmacht bevangen, wanneer zij de krachten van de natuur ondervonden. Uit de elementen sprak voor hen Gods overweldigende majesteit, die hen daardoor attent maakte op hun kleinheid. Wij ervaren onze kleinheid pas wanneer de techniek niet opgewassen blijkt te zijn tegen de verwoestende kracht van het water of tegen de onvoorstelbare grilligheid van ons klimaat. Misschien zien we er niet een openbaring in van Gods majesteit, toch kan een ongerepte natuur ons tot ontzag of eerbied stemmen en kunnen we zelfs bewondering krijgen voor de Schepper ervan.

De laatste verzen van psalm 29 vormen de communie-antifoon: *'de Heer zal zetelen als Koning in eeuwigheid: de Heer zal zijn volk zegenen met vrede'.*

Deze regels zijn – op dit feest van Christus Koning – een majestueuze ontplooiing, een apotheose. Het laatste woord van de psalm is 'shaloom', vrede! Daar moet het heen, naar recht en vrede over de hele wereld, naar een paradijselijke vrede!

Cyriel Tonnaer

VIJF VRAGEN

Over de “Dank je wel” dag van de kerkmuziek 2020

Op zaterdag 27 juni
in de Catharinakerk te Eindhoven

Waarom zou ik als Limburgse zanger naar Eindhoven moeten gaan?

Ons bisdom is onderdeel van een groter geheel. De Nederlandse kerkprovincie. Het is voor ons zangers soms lastig een beeld te krijgen van hoe kerkoren functioneren buiten ons eigen woongebied. Ook krijgen we zelden de kans om in een kerkgebouw te musiceren met een uitstraling en muzikale mogelijkheden als de Catharinakerk in Eindhoven. Deze dag wordt u ondergedompeld in een warm bad met kerkmuziek. Voor u uitgezocht, ter inspiratie en dank.

Eindhoven is veel te ver weg, kon dat niet dichterbij?

Natuurlijk zou dat kunnen. Maar in de unieke samenwerking met de drie zuidelijke bisdommen is gekozen voor het centrale Eindhoven. Goed bereikbaar via de trein. Tien minuutjes lopen vanaf het station. Maar bovenal een prachtige gastvrije kerk met geweldige musici als gastheren. Beleef deze dag als een uitje. De aanvangstijd en sluitingstijd van het programma zijn op de reistijden aangepast.

Wie heeft deze dag dan geregeld?

De initiatiefnemers van deze dag zijn bevoegden kerkmusici uit de bisdommen Breda, 's-Hertogenbosch en Roermond. Onder andere werkzaam in de H. Antoniuskathedraal te Breda, de basiliek van Oosterhout, De kathedraal Sint Jan in Den Bosch. De Lambertuskerk in Helmond en de sint Petrus basiliek van Boxmeer.

En als ik dan kom wat kan ik dan verwachten?

Allereerst inspirerende kerkmuziek. Die u aangereikt krijgt in boekvorm en mee mag nemen naar huis. Ook voor een lunch wordt gezorgd. U kunt meezingen, mee luisteren en meekijken naar hoe kerkmuziek een belangrijke plaats inneemt in ons leven als kerkkoorzanger. U ontmoet inspirerende

mensen en kunt ervaren hoe leuk het zingen in een koor is en kan zijn. Genoeg inspiratie om weer jaren vooruit te kunnen.

Het zal wel weer allemaal veel te moeilijk zijn?

De uitdaging in deze tijd is je niet laten meeslepen in een negatieve denkspiraal. Er zijn tientallen excuses te verzinnen om niet te gaan. Je kunt ook met een open geest op reis gaan en je wellicht laten verrassen. Ook de leerlingen van Jezus wisten niet wat er op hun pad zou komen. Toch zijn ze gegaan en hun initiatief klinkt in onze tijd nog steeds door.

**Dus mensen, kom op!
Verleg je grenzen.
Zingend op weg
naar een stad van licht!**

**bisdom van
's-Hertogenbosch**

Bisdom Breda

BISDOM

ROERMOND

ORGELWERKEN

DEEL I

In de zomer van dit jaar is, in eigen beheer, een bundel met orgelwerken van Ad Voesten uitgegeven via "Kerkmuziek in beweging". In deze uitgave staan zeven praktische orgelcomposities voor Liturgisch gebruik.

Drie werkjes werden al eerder gepubliceerd in Koorgeleide maar zijn voor deze

uitgave nog eens kritisch gereviseerd. Vier werken zijn hier voor het eerst bij elkaar gebracht en gepubliceerd. De uitgave is gemaakt met een stevige hardcover omslag met grote ringband zodat omslaan gemakkelijk is.

De grafische druk is groot uitgevoerd zodat de leesbaarheid wordt bevorderd.

Inhoud:

- Prelude
- Elegie
- Intermezzo in oude stijl
- Fantasia spiritualis
- Kyrie
- Kleine orgelfantasie
- Toccata en style libre

De moeilijkheidsgraad varieert. Maar het is voor de toegewijde amateur zeker speelbaar.

Het boek kost 20 euro excl. verzendkosten en kan besteld worden via info@kerkmuziekinbeweging.nl.

KOORSECRETARIS - DIRIGENT - ORGANIST

- Aan alle parochiegeestelijken wordt één exemplaar van 'Koorgeleide' toegezonden.
- Elke koorsecretaris in de parochies ontvangt eveneens één exemplaar om dit binnen het koor te laten rouleren. **Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan te melden aan het diocesaan secretariaat SGV in het bisdom Roermond.**
- Een persoonlijk abonnement voor 4 nummers per jaargang is mogelijk door € 10,- per jaar over te maken op ons banknummer (zie onder).

LEDEN VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE SINT-GREGORIUSVERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Vicaris Drs. E. Smeets pr., voorzitter

Eindstraat 6, 5801 CR Venray (0478-550740) (voorzitter@sgv-roermond.nl)

Pastoor H. Notermans, secretaris

Kerkstraat 7, 6374 ES Landgraaf (045-5312378) (secretaris@sgv-roermond.nl)

Drs. G. Moonen RC, penningmeester

Bob Boumanstraat 26, 6042 EH, Roermond (0475-386772 werk)

Mw. A. Jansen, Volksplein 95-C, 6214 PC Maastricht (043-3216892)

D. Jansen, Hoogstraat 11, 6017 AP Thorn (0475-562187)

W. Leenen, Ginkelstraat 118, 5911 ES Venlo

J. Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen (0475-496456)

C. Tonnaer, Arlo 32, 6041 CJ Roermond (0475-582276)

J. Vanhommerig, Deken Fabiusstraat 5, 6118 EN Nieuwstadt (046-8881570)

A. Voesten, Molenstraat 7, 5975 AE Sevenum (077-3662479)

Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond (SGV)

Postadres:

Postbus 470, 6040 AL Roermond
(ook voor het aanvragen van onderscheidingen)

Bezoekadres:

Swalmerstraat 100, 6041 CZ Roermond
(secretariaat en documentatiecentrum te bezoeken, cq. telefonisch te bereiken op: **maandagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur,**
woensdag- en vrijdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur)

Website:

www.sgv-roermond.nl

E-mailadres:

secretaris@sgv-roermond.nl

Telefoon:

0475-386725

Bankrelatie:

ABN Amro NL45ABNA0229852599

t.n.v. 'Sint-Gregoriusvereniging, postbus 470, 6040 AL Roermond'

INRI

Zegen door dit heilig kruis,
veld, akker, hof en huis.